

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **V. P.**, zastoupen Mgr. Petrem Křížákem, MBA, LL.M., advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 6. 2017, č. j. MV-62862-4/SO-2017, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 4. 2018, č. j. 22 A 131/2017 – 37,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 20. 3. 2017, č. j. OAM-10303-24/TP-2016, jímž byla podle § 75 odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žalobcova žádost o povolení k trvalému pobytu pro nesplnění podmínky nepřetržitého pobytu na území.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Ostravě. Ten v rozsudku ze dne 17. 4. 2018, č. j. 22 A 131/2017 - 37, výrokem I. zrušil rozhodnutí žalované z důvodu nezákonnosti a zavázal žalovanou provést navrhované důkazy. Výrokem II. soud žalované uložil povinnosti zaplatit na náhradě nákladů řízení částku, jejíž výše bude stanovena v samostatném usnesení.

[3] Žalovaná (stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností. Současně s podáním blanketní kasační stížnosti navrhla, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek s ohledem na skutečnost, že má podle napadeného rozsudku (ve spojení s navazujícím usnesením ze dne 22. 5. 2018, č. j. 22 A 131/2017-42) povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 8 228 Kč. Výkon tohoto rozhodnutí by pro stěžovatelku znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Přiznání odkladného účinku není podle stěžovatelky ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem, kterým je ekonomická efektivita řízení, resp. nepřijatelná finanční zátěž správního orgánu prvního stupně, bude-li stěžovatelka v řízení o kasační stížnosti úspěšná.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[4] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku a po zvážení argumentů stěžovatelky dospěl k závěru, že podmínky pro vyhovění tomuto návrhu podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s. nejsou splněny.

[5] Podle § 107 s. ř. s. „*kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.*“

[6] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. „*soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*“

[7] Z citovaných ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako *dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení* před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 – 38).

[8] V nyní projednávaném případě stěžovatelka svou žádost zdůvodnila nepřijatelnou finanční zátěží správního orgánu prvního stupně v případě nákladů řízení ve výši 8.228 Kč, bude-li stěžovatelka v řízení o kasační stížnosti úspěšná.

[9] Návrh stěžovatelky, která je správním orgánem, je třeba posuzovat ve smyslu usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, v němž rozšířený senát vyslovil, že „[s] *ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenabratitelné újmě.*“ Jako relevantní situaci pro přiznání odkladného účinku zde rozšířený senát příkladmo uvedl případ vrácení řídicího oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi nebo také povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku. V nyní projednávané věci se zjevně o takto výjimečný případ nejedná, a to ani při zohlednění pozdější změny zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zákonem č. 303/2011 Sb.

[10] V případě stěžovatelky není první ani druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku naplněna. Stěžovatelka tvrdila, že výkon rozsudku by pro ni byl nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám. Neuvedla však, z čeho tento závěr pramení a tvrzenou skutečnost ani nedoložila. Ohledně naplnění podmínek pro přiznání odkladného účinku přitom stěžovatelka nese jak břemeno tvrzení, tak i břemeno důkazní.

[11] Jediným důvodem po přiznání odkladného účinku kasační stížnosti měla být povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení podle pravomocného a vykonatelného rozsudku krajského soudu. V obecné rovině zaplacení nákladů řízení ve výši 8.228 Kč znamená pro stěžovatelku, stejně jako pro kteréhokoliv jiného povinného účastníka řízení, újmu v podobě úbytku finančních prostředků. Stěží však lze přisvědčit stěžovatelce, že by právě taková újma mohla být nepoměrně větší, než která přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

[12] Požadavek na respektování pravomocného rozhodnutí krajského soudu a právní jistota jeho adresátů převažuje nad touto tvrzenou újmou, která by mohla vzniknout v důsledku zaplacení soudem stanovené částky. Náklady řízení jednak odráží procesní aktivitu úspěšného účastníka řízení a také výsledek řízení v intencích § 60 s. ř. s. Není žádný rozumný důvod, aby stěžovatelka, nebyla-li úspěšným účastníkem řízení, byla zvýhodněna tak, že bude suspendován účinek pravomocného rozsudku krajského soudu, v němž jí byla uložena povinnost nahradit náklady řízení. Ty směřují k reparaci finančních prostředků důvodně a účelně vynaložených úspěšným účastníkem řízení, popř. jeho ustanoveným zástupcem, k hájení práv v soudním řízení. Povinnost nahradit náklady řízení konečně nepředstavuje ani neočekávaný důsledek soudního rozhodnutí a v daném případě ani žádný výjimečný výdaj stěžovatelky.

[13] S ohledem na to nepovažuje kasační soud argumentaci stěžovatelky o nepoměrně větší újmě za opodstatněnou. Povinnost respektovat závazný (pravomocný a vykonatelný) rozsudek, v něm vyslovený právního názor, jakož i povinnost nahradit náklady řízení, nemůže pro stěžovatelku představovat újmu dosahující intenzity odůvodňující přiznání odkladného účinku. Měla-li by újma spočívat právě a jen v povinnosti zaplatit náhradu nákladů řízení, musel by být odkladný účinek přiznán téměř každému návrhu, který správní orgán učiní v případě, kdy jeho rozhodnutí bude zrušeno v řízení, v němž jsou ostatní (úspěšní) účastníci zastoupeni advokátem. To však zcela popírá smysl a účel právní úpravy, stojící na premise, že odkladný účinek má být přiznán pouze ve výjimečných případech.

[14] Vzhledem k výše uvedenému je již nerozhodné, zda by přiznání odkladného účinku mohlo být v rozporu s některým důležitým veřejným zájmem. Za takový si stěžovatelka účelově vybrala ekonomickou efektivitu řízení a dovolává se naopak jeho naplnění v případě přiznání odkladného účinku. Stěžovatelka ale netvrdí, proč by právě ekonomický dopad rozsudku krajského soudu (týkající se výlučně nákladů řízení) měl být hlediskem, které má být upřednostněno před právní jistotou a stabilitou právních vztahů a také před zásadou rovnosti účastníků řízení. Jakkoliv jistě ani ekonomické hledisko nelze zcela pominout, nemůže být v právním státě hlediskem prvořadým, nýbrž nanejvýš hlediskem podpůrným. Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je však hlediskem nedostatečným.

[15] Nadto nelze opomenout, že náklady řízení, jež mají být v posuzované věci nahrazeny, nejsou co do své výše nepřiměřené. Vychází z právní úpravy o mimosmluvní odměně advokátů obsažené ve vyhlášce č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Jejich zaplacení výrazným způsobem neovlivní ani nechromí běžný ekonomický chod stěžovatelky. Pokud by rozhodnutí krajského soudu bylo v budoucnu kasačním soudem zrušeno pro jeho nezákonnost, bude žalobce povinen částku nákladů žalované vrátit.

[16] Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. uzavřel, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebyly splněny. Proto Nejvyšší správní soud odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal. Tím však nikterak nepředjímá budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu